

dier het zesde leidende principe: een positieve emotionele toestand.

### Convenant dierwaardige veehouderij

Het bewerkstelligen van een dierwaardige veehouderij staat expliciet genoemd in het coalitieakkoord van eind 2021. Nog in deze kabinetsperiode moet een convenant dierwaardige veehouderij worden afgesloten. Chris Kalden, voormalig secretaris-generaal van LNV, heeft LNV-minister Staghouwer medio juni advies uitgebracht welke stappen gezet moeten worden om tot zo'n convenant te komen. Hij heeft gesproken met boerenorganisaties, marktpartijen, maatschappelijke organisaties en andere 'stakeholders'. Het ministerie zal de Tweede Kamer voor het op 14 september geplande commissiedebat 'Dieren in de veehouderij' informeren over de route richting het convenant. Dan komt het ministerie ook met het langverwachte antwoord op de invulling van het amendement (wijzigingsvoorstel) op de Wet dieren, zoals dat door zowel de Tweede als de Eerste Kamer is goedgekeurd. Dat zorgde medio vorig jaar voor een hoop beroering, omdat het wijzigingsvoorstel zo open was geformuleerd, dat vanaf 1 januari 2023 vogels en konijnen niet meer in kooien gehouden zouden mogen worden, katten altijd buiten gehuisvest moeten wor-



FOTO: HENK RISSWICK

## 'Als varken goed in z'n vel zit is het weerbaar'

**Wat positief dierenwelzijn is? Gerbert Oosterlaken van Hoeve de Hulsdonk in Beers (N.-Br.) moet daar even over nadenken. Na een korte stilte zegt hij: "Dat is dat dieren een houding en gedrag hebben waarbij ze respect hebben voor elkaar en voor mij als verzorger. Ik vergelijk het gewoon met mensen: als iemand goed in zijn vel zit, is hij weerbaar. Qua gezondheid, maar ook psychisch. Nou, dat is bij varkens precies zo."**

Oosterlaken is in varkenshoudend Nederland geen onbekende. Hij was in 2013 de eerste die voor 600 zeugen een compleet nieuwe vrijloopstal bouwde met kraam-opfokkokers, dragende zeugen en een dekstal. Voor Oosterlaken begint dierenwelzijn met een goede diergezondheid. En dat begint met schone lucht in de stal. De dekstal en de kraamopfokkokers zijn inmiddels voorzien van mestpannen en een spoelsysteem waarbij alle mest meteen wordt afgevoerd. "Dieren houden boven 1,5 meter mest dat is vragen om gezondheidsproblemen. Je kunt ventileren wat je wilt, maar het enige wat je dan doet, is vieze gassen verdunnen."

Naast de investering in de stal, destijds €1,8 miljoen, neemt Oosterlaken ook managementmaatregelen voor een beter dierenwelzijn. Zo geeft hij de zeugen in alle afdelingen voer op de grond. Zo komt hij tegemoet aan

het exploratiegedrag van varkens. "Ik zie dat ze gelukkiger worden als ze langer bezig zijn met vreten, dat ze moeten zoeken, dat ze hun vreetplaats helemaal schoon vreten."

Iets anders zijn de kraam-opfokkokers waarbij zeugen vrij zijn om te bewegen, en volgens Oosterlaken heel belangrijk: waar de biggen in het kraamhok blijven na het spenen. "We vragen onze zeugen olympische prestaties te leveren in de vier weken tot aan het spenen. Je kunt toch niet verzinnen dat ze dat doen op twee vierkante meter!" De zeugen komen na het spenen bij elkaar in groepen met dezelfde leeftijd. "Ze lopen vierkant en spelend naar de dekstal en praten met elkaar hoe ze de kraamperiode hebben beleefd", omschrijft de Brabantse varkenshouder het beeldend.

Varkens buiten in de modder als het summum van dierenwelzijn? Oosterlaken begrijpt dat niet. "De gezondheid en daarmee het welzijn van de mens is gigantisch gestegen met de komst van de riolering en het toilet. Hoe kun je het dan het summum noemen als varkens in elkaars rotzooi zitten", vraagt hij retorisch. Werken aan een beter dierenwelzijn vertaalt zich niet altijd een-op-een in een hogere opbrengstprijis. "Bij ons valt het de goede kant op; we leveren Beter Leven 1 ster varkensvlees aan de Van Loon Group, wat zorgt voor een hogere opbrengstprijis." Maar voor Ooster-



FOTO: VAN ASSENDELFT FOTOGRAFIE

**Een varken moet gewoon goed in zijn vel zitten, vindt Gerbert Oosterlaken. Hij bouwde al in 2013 een vrijloopstal voor zijn 600 zeugen.**

laken begint het niet bij de portemonnee, anders had hij in 2013 nooit die peperdure stal gebouwd. "Ik vind het gewoon fantastisch om te werken met dieren die het zichtbaar naar hun zin hebben."